

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ VE TEKNİKLERİ

Öğretim İlkeleri

1. Hedefe Uygunluk: Kullanılan yöntem tekniğin hedefe uygunluğu
2. Öğrenciye Görelik: Öğrencinin ön bilgisini, hazır bulunuşluğunu yaşına ve gelişim özelliklerine dikkat edilmesi
3. Hayatilik (Yaşama Uygunluk): Bilgiyi öğrencinin işine yarayacak şekilde verilmesi ve günlük yaşamla bağ kurma
4. Transfer Edebilme: Bilgiyi farklı durumda kullanma; okulda öğrenilenlerin dışarda kullanılabilmesidir.
Öğrenme şarttır ancak hayatilikle konu henüz öğrenilmemiştir.
5. Tümdengelimsel: Bütün - Parça - Bütün (istiklal marşı ezberletme)
6. Basitten Karmaşığa: Kolaydan zora gidilir. (+, -, x, ÷, problem...)
7. Açıklık (Ayanilik): Dil boyutu vardır. Yaştan dolayı anlamıyorsa öğrenciye göreliktir ancak kimse bir şey anlamıyorsa açıklıktır.
Dale'nin Yaşantı Konisi'nde birden fazla materyal kullanıp ders anlatma da açıklıktır. (Genel olarak kullanılır.)
8. Somuttan Soyuta: Somut bir materyalden yola çıkarak soyut kavramın öğretilmesidir. (Dersin özel bir aşamasında kullanılır.)
Beyin → Lise (somut) → maket → Açıklık
→ 1. sınıf (soyut) → maket → Somut - Soyut — yaş seviyesi — sınıf seviyesi
9. Bilinenden Bilinmeyene: Ön bilgiden yola çıkarak bilmediğini öğretmedir.
ÖR: Kivi'yi çocuklara öğretmek için patatesin tıylı hâli
↳ Piaget'e göre öğrenme
2 basamak → 3 basamak ⇒ Bilinenden Bilinmeyene
3 basamak → 2 basamak geri dönüş ⇒ öğrenciye görelik
10. Yakından Uzağa: Yakın çevreden uzak çevreye gidilmesidir.
11. Bugünden Geçmişe: Zaman anlamı varsa bugünden geçmişedir.

12. İş Aktivite: yaparak yaşayarak öğrenme

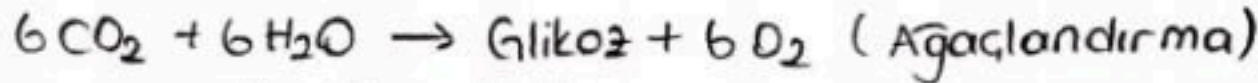
13. Ekonomiklik: Zamandan, emekten, matelyalden tasarruf etmek (1 taşla → 2 kuş)

14. Güncellik: Olayların, kişilerin günlük yaşamdan örnek vermesidir.

15. Bütünlük: Bilisel, duyuşsal, psikomotor gelişim sağlamak çok yönlü gelişimdir.

Düşünme Becerileri

* Çıkarılma: Verilen bir önermeden akıl yürüterek bir sonuca ulaşmaktır.

* Sınıflama: Verilen bir özelliği ölçekte bakarak gruplama yapma dır.

* Eşleştirme: Benzer olma durumuna göre ilişkilendirmedir.

* Analitik: Neden sonuç ilişkisi kurulup bütün-parça-bütün düşüncesi vardır.
Analiz etme becerisidir.

* Yakınsak: Farklı düşüncelerden yola çıkarak aynı/yakın düşünceye ulaşmaktır.
Geleneksel eğitimde vardır.

* İraksak: Aynı düşüncelerden yola çıkarak farklı/uzak düşünceye ulaşmaktır.
Çağdaş eğitimde kullanılır.

* Pratiksel: İşleve takılmama vardır. Öe: kalemı sağı toplamak için kullanma

* Argümantasyon: verilen bir bilginin dayanaklandırma yapılarak açıklanmasıdır.
Kitapların arkasındaki kaynaklar

* Yaratıcı Düşünme: Hayal gücü gelişmiştir. Yeni, farklı, özgün, orijinal ürünler ortaya koyar. Sentez, araştırma-keşfetme vardır.
Deneme-yanılma vardır. Birey-grup onayı aramazlar.
Mizahi yönleri gelişmiştir, özgün, spontandır.

* Eleştirel Düşünme: Temelde sorgulama vardır, Kuşku, şüphe duyma vardır.
Bilgiyi olduğu gibi kabul etme durumu yoktur. Benzer ve farklılıkları ayırt ederler, analiz ve değerlendirme vardır.

* Metabilis Düşünme: Öğrenmeyi öğrenme, düşünmeyi düşünme vardır.
Yürütücü bilistir. Özdüzenleme (planlama, programlama, uygulama) vardır. Kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alır.

* Yansıtıcı Düşünme: Transfer edebilme, uygulama vardır. Öğrenme şarttır.
Deneyim, tecrübe vardır. Yaptığı hatayı tekrar yapmaz.

ÖĞRENME-ÖĞRETME KURAMLARI

1. TAM ÖĞRENME

- * Temsilcisi Bloom'dur.
- * Öğrenmeyen öğrenci yoktur, öğretemeyen öğretmen vardır.
- * Yeterli zaman ve öğretim hizmeti sunulduğunda her öğrenci öğrenir.
- * Çocuğun zekası, yeteneği ile ilgilenmez.
- * Bir ünite öğrenilmeden diğerine geçilmez.
- * Başarı standardı %70-75'tir.

GİRİDİ

Öğrenci Nitelikleri

Bilişsel Giriş Dav.

Duyusal Giriş Dav.

* Zihinsel beceriler

* İlgisi

* Ön bilgiler

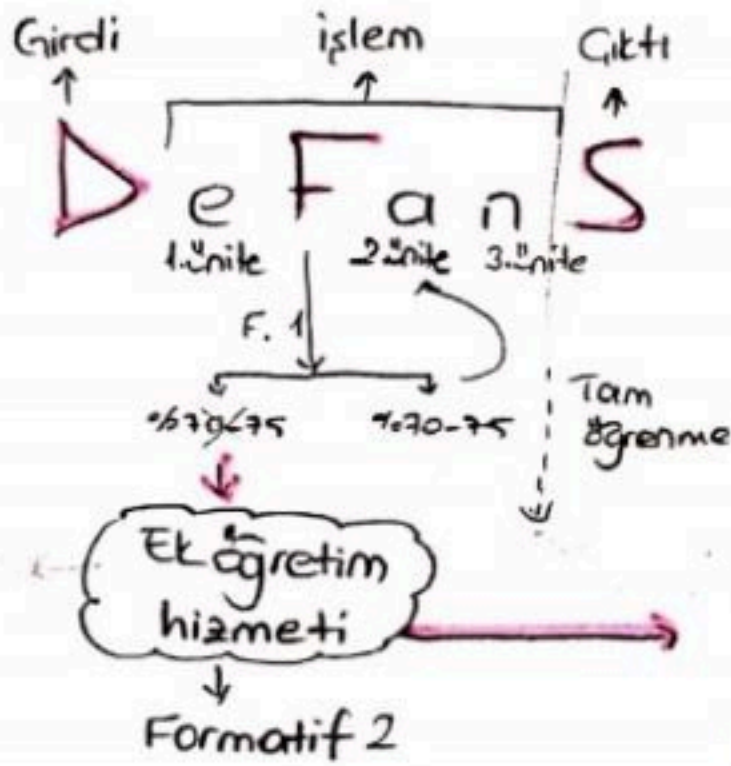
* Tutum

Akademik Özgüven

(A-T-i → sıralaması)

İŞLEM (SÜRECİ)

- * Pekiletme
- * İpucu
- * Dönüt-Düzeltilme (sözlü/sözsüz)
- * Etkin katılım → öğrencilerin derse bizzat katılması

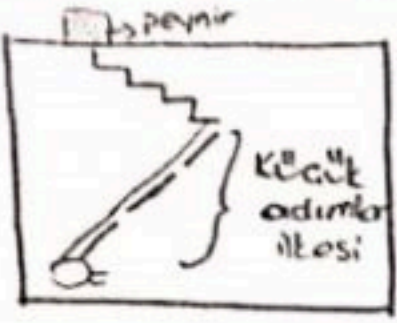

D: Diyagnostik
F: Formatif
S: Süreç

- * Birebir öğretim (Bilg. dest. öğretim Programlı öğretim TUDOR)
- * Eğitsel Oyun
- * Farklı yöntem-teknik
- * Yardımcı kaynaklardan yararlanma
- * En son ödev verme

- * Paralel izleme testleri ek öğretim hizmeti olarak uygulanır. %70'in altında kalırsa ek öğretim hizmetleri sunulur. Diğer öğrenciler boş durmaz, ek alıs. yaptırılır.
- * Tam öğrenmede akran öğretimi yoktur, TUDOR vardır. (Üst sınıftakinin alt sınıftakine öğretimi)
- * Sola Cıarpıklığı (yüksek başarıyı) kabul eder. (≡)

2. PROGRAMLI ÖĞRETİM (SKINNER)

- * Küçük adımlar ilkesi vardır.
- * Bireyseldir.
- * Her davranıştan sonra pekiştirici verilir.
- * Bir ünite öğrenilmeden diğerine geçilmez. Öğrenilmeyen ünite küçük parçalara bölünür. (Prog. Öğr. → 1 hedef, 1 bilgi, 1 konu)

* Daha çok bilme-kavrama düzeyi öğrenmeler kazanır.

* Sınıf içinde de dışında da kullanılır.

* Uygulanışı ekonomiktir.

* İlkeleri

Kademeli yaklaştırma (hedefler; basitten karmaşığa)

Küçük adımlar ilkesi (1 hedef ~ 2 hedef)

Etkin katılım

Bireysel hız (öğrenme hızı) (Prog. Öğr. Tam öğrenmekten ayıran ilke)

Anında dönüt/düzeltilme (T.Ö. formatif değerlendirme yaptığı işlevi)

Başarı (öğrenme)

Pekiştirici

! BDÖ, programlı öğretimin bilgisayar üzerinde yapılmasıdır.

3. OKULDA ÖĞRETİM (CAROLL)

* Öğrenen - öğrenemeyen, hızlı - yavaş öğrenen öğrenciler vardır.

* Zaman önemlidir.

* Öğrenme düzeyi } farklı ilgi } aynı homojen gruplar oluşturulur.
Öğrenme hızı } ihtiyaçları }

* Yeterli zaman

• Sabır (Sebat)

• Yetenek

} göstermelerini sağlar

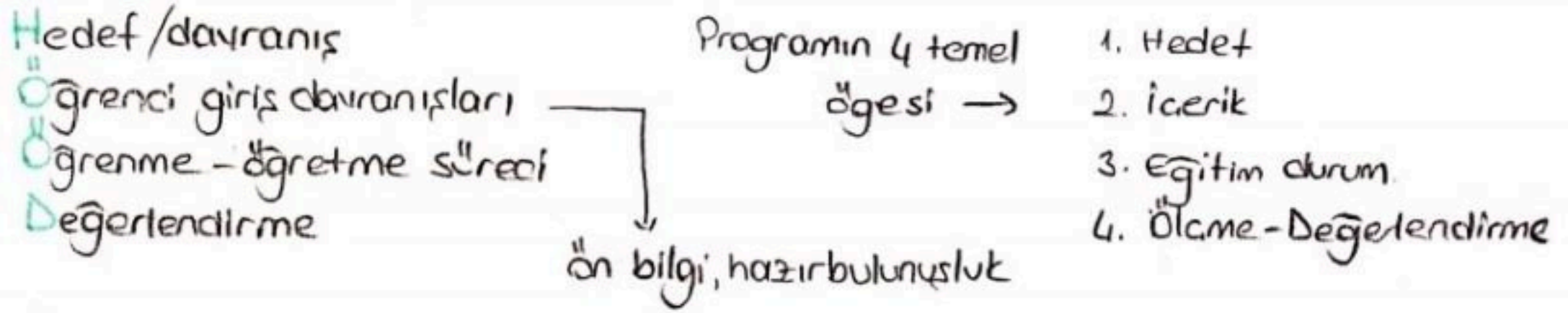
4. BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM (KELLER PLANI)

* Öğrenme hızı } farklı * ilgi } aynı olan homojen gruplar oluşturulur.
Öğrenme düzeyleri } ihtiyaçları }

* Gruplar birey olarak düşünülür.

* Grubun içindekiler etkinlikleri bireysel olarak yapar.

5. TEMEL ÖĞRETİM (GLASSER)

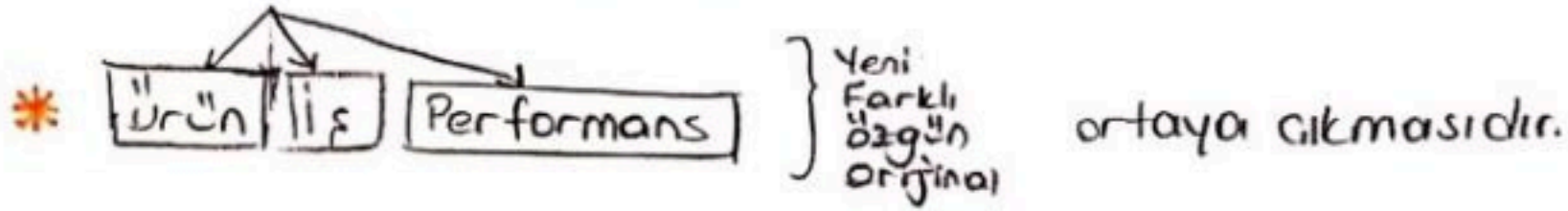

6. YAPILANDIRMACILIK (OLUŞTURMACILIK)

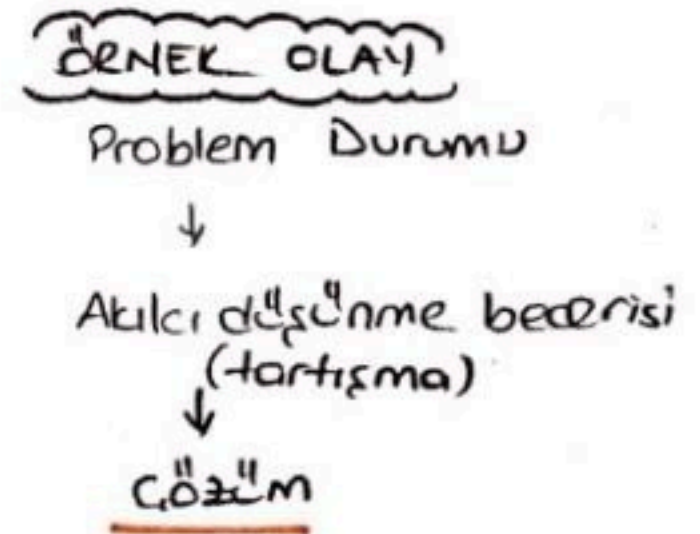
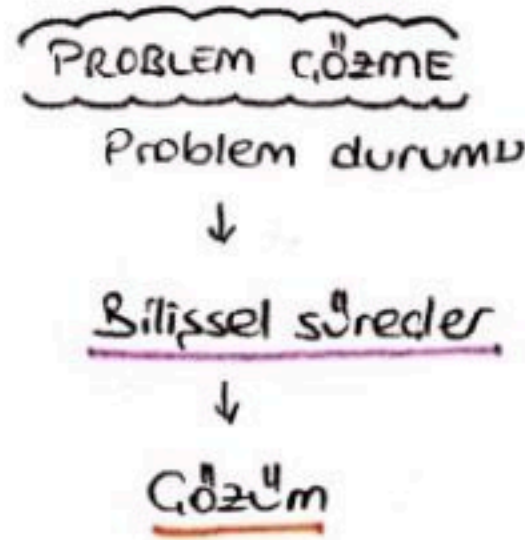
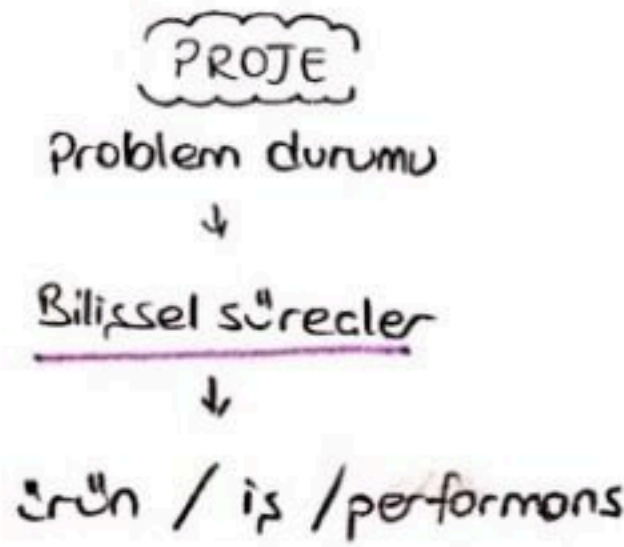
- * Bilgi → özeldir. Nesnel bilgi (ezbere dayalı bilgi olmaz.)
- * Bilgi öğrenciden bağımsız olamaz. Öğrenci, bilgiyi kendisi oluşturur.
- * Bilgi kaynağı → 1. kaynaktır. Uzmanlar ve yaparak/yasayarak öğrenme, 1. kaynağı oluşturur.
- * Öğretmen, rehber ve kılavuzdur, köprü konumundadır. → 2. kaynaktır.
- * Öğrenci; aktiftir, merkezdedir, yaparak/yasayarak öğrenir, araştırır, keşfeder, sorgular, transfer edebilir, kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alır.
- * Özellikleri; kazanım ifadesi, sarmal tasarım vardır, ^(nesnel) pozitivism → ^(öznel) postmodernizm geçiş vardır.
- * İlerlemeci Eğit. Felsefesi ve Yeniden Kurmacı Eğit. Felsefesi temelleri vardır.
- * Değerlendirme; Süreci + Sonuç Değerlendirme ⇒ Temel (otantik) Değer.
 _{portfolyo performans}
- * Aşamaları (5E) ;
 - Girme: Ön bilgileri harekete geçirme (dikkat, güdüleme, konudan haberdar etme)
 - Keşfetme: Yeni bilgi oluşturma (öğrencinin en aktif olduğu kısım)
 - Açıklama: Bilgiyi anlamlandırma (öğretmen aktiftir.)
 - Derinleştirme: Bilgiyi farklı durumlarda kullanma (Transfer edebilme)
 - Değerlendirme: Bilginin farkına varma (özdeğerlendirme, akran-öğretmen değer.)

PROJE TABANLI ÖĞRENME

- * Bir problem durumunda →
- * Kazanımlara uygun
- * Günlük yaşamla ilgili
- * İlgi çekici
- * Birden fazla çözüm yolu olmalıdır.
- * Bilişsel süreçler kullanılarak
(Araştırma-inceleme)
(Problem çözme basamakları)

- * Sentez → Yaratıcı düşünme vardır.

- ✓ Disiplinler arası vardır
(Birden fazla disiplinin alanından faydalanır.)

- ✓ Sunum

- ✓ Disiplin vardır. (Tektir)
- ✓ Raporlaştırma vardır

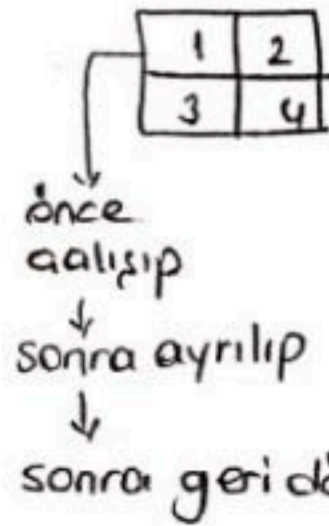
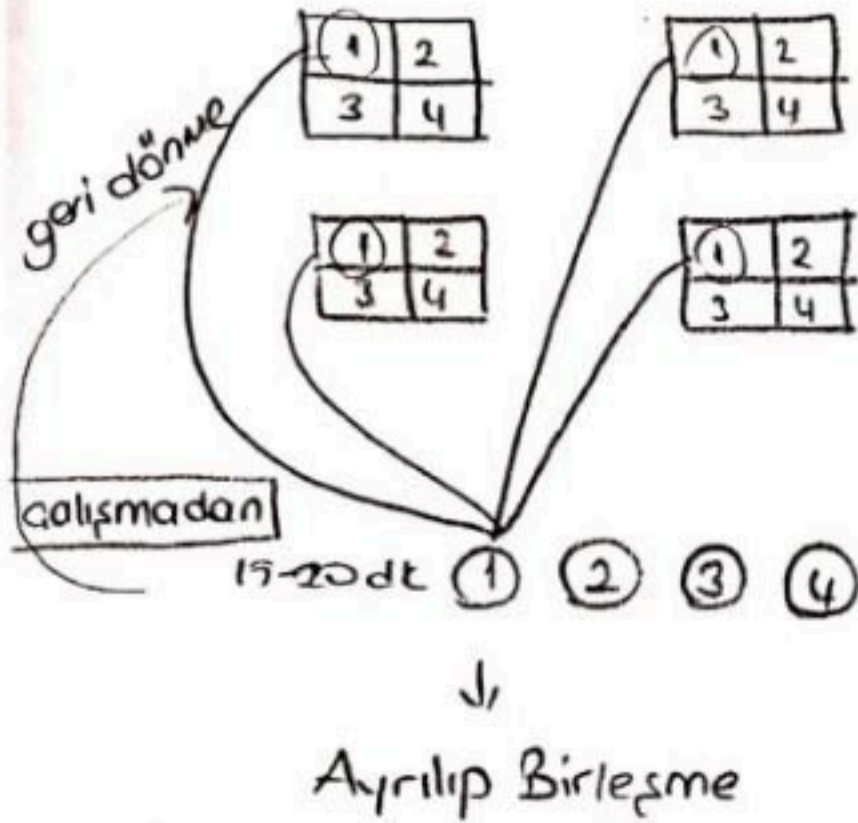
İŞBİRLİKLI ÖĞRENME (KUBAŞIK)

- * 3-5 kişilik gruplardan oluşan bireylerin ortak amaçlar doğrultusunda birbirlerinin öğrenmelerine yardımcı olmasıdır.
- * Gruplar heterojendir. (Öğrenme hızı, düzeyleri, ilgi, ihtiyaçları farklıdır.)
- * Temelini akran öğretimi oluşturur.
- * Ortak olanlar ; amacı, başarı / başarısızlık, ödül, araç/gereçleri
- * Sosyalleşmeyi sağlar.
- * Grubu öğretmen oluşturur.
- * Birey başarısından öte grup başarısı önemlidir.
- * Bireyler arası olumlu bağlılık vardır. (Hepimiz birimiz, birimiz hepimiz için)
- * Bireysel sorumluluk vardır. (Herkes taşın altına elini koymalıdır.)
- * Üst düzey düşünme becerilerinin gelişimini sağlar.
- * Bireysel ve grupta değerlendirme vardır.

İŞBİRLİKİ ÖĞRETME TEKNİKLERİ

1. Ayrılıp Birleşme (Jigsaw)

- * Konular gruplara dağıtılır dağıtılmaz grup üyeleri kendileriyle aynı konuyu alan diğer gruptaki kişilerle birleşir. sonra tekrar kendi grubuna döner.

- * Eğer konu verildikten sonra çalışıp ayrılırsanız,

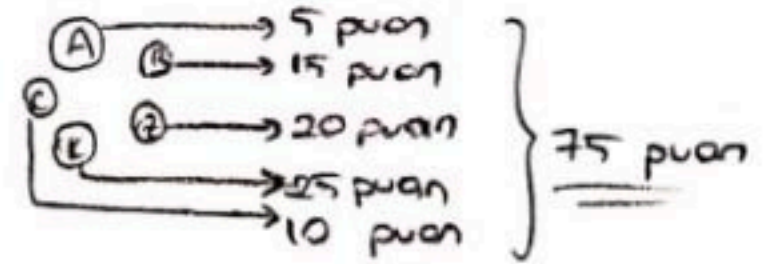
sonra geri dönme → Ayrılıp Birleşme 2

2. Ekip Destekli Bireyselleştirilmiş Öğretim (Takım Destekli Bireyselleştirme)

- * Keller planı gibi bireysel öğrenilecek, gruptaki diğer üyeler destek sağlayacak.
- * Gruptan biri başarısızlık yaşıyorsa ekip destek verecek

3. Öğrenci Takımları/Başarı Bölümleri

- * Gruplar kendi aralarında beraber çalışırlar sonra sınava alınırlar, başarıları bölünür.
- * Yani puanlar toplanır, grup puanı ortaya çıkar.

4. Takım/Oyun/Turnuva

- * Gruplar oluşturulur, oyun oynanarak turnuvalar düzenlenir.
- * Takımlar/gruplar arası rekabet vardır. (Aileler Yarışıyor Yarışması)
- * Öğrenme düzeyleri benzer öğrenciler karşı karşıya getirilebilir.

5. Karşılıklı Sorgulama

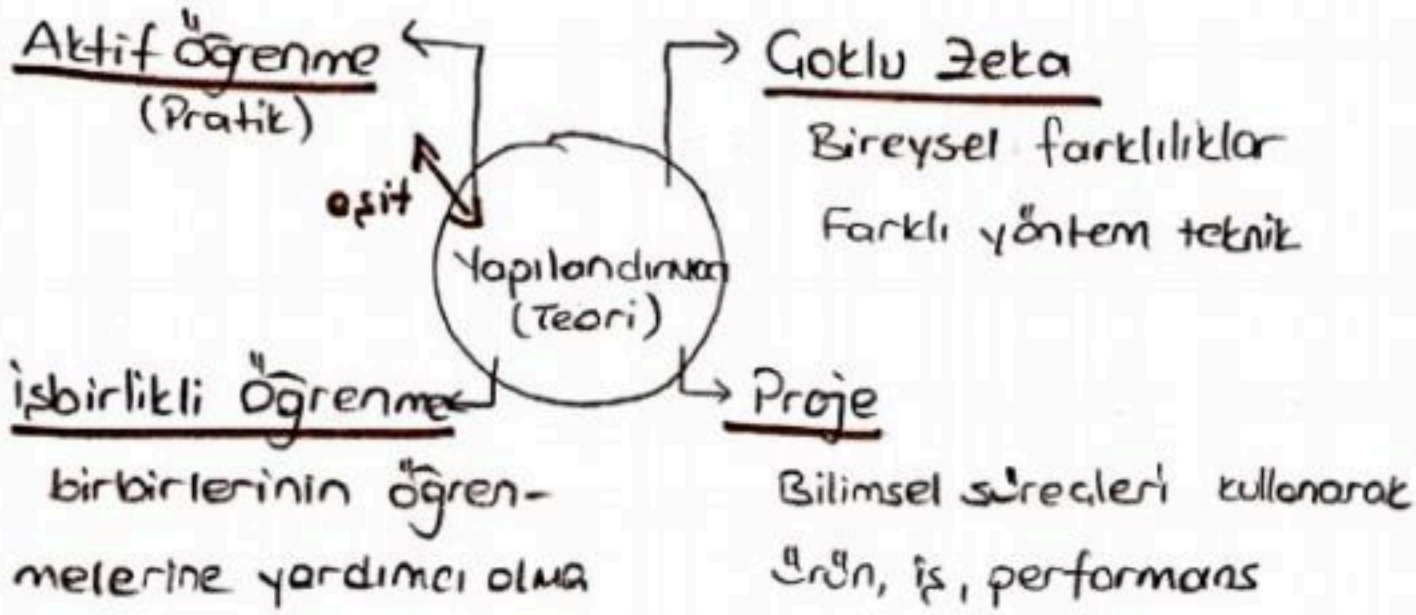
- * Öğrenciler karşılıklı birbirlerine soru-cevap yapılır, grup içinde yaparlar.
- * Gruplar arası olmaz.

6. İkili Denetim

- * Öğretmen 4'er kişilik gruplar oluşturulur, 4 kişi olan bir grup 2-2 grup olur.
- * Çalışma yaprağı verilip çalıştırılır, bu 2'li gruplar birbirlerinin öğrenmelerini denetler sorular, sorarlar.

AKTİF ÖĞRENME

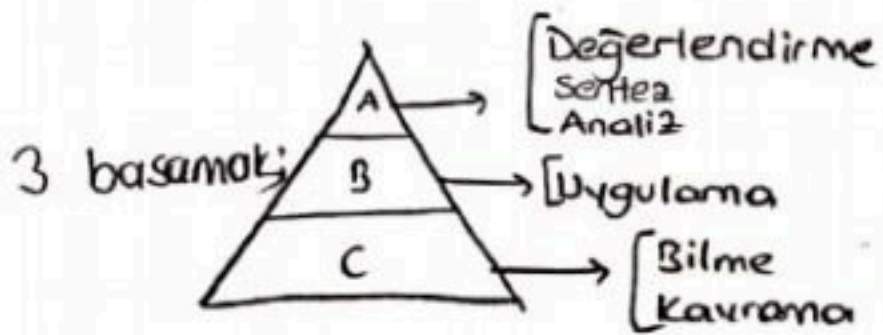
- * Öğretmen rehberdir, öğrenci aktiftir.
- * Yaparak yaşayarak öğrenir.
- * Araştırır.
- * Keşfeder.
- * Sorgular.
- * Transfer eder.
- * Kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu alır. Bireysel veya grupta olabilir.
- * Öz düzenleme öz denetim yapar.

Öz: Öğrencileri derste dışarı çıkarıp yapıtları incelemelerini ister.

BASAMAKLI ÖĞRETİM (NUNLEY)

- * Öğrenmeler 3 basamakta 5 aşamada gerçekleşir.
Her basamakta Bloom'un taksonomisine göre etkinlikler düzenlenir.

Öğrenci bu etkinliklerde birini seçip başardığı takdirde bir üst basamağa geçer.
Aşamalılık hiyerarşi durumu varsa bas. öğretim, yoksa cöklu zekadır.

- 5 aşama;
1. Hazırlık Aşamaları
 2. Bilme - Kavrama
 3. Uygulama
 4. Sentez - Analiz
 5. Değerlendirme

KUANTUM ÖĞRENME

Bilginin zihne alınışı ve işleyişi

- * Olasılıklar vardır.
- * Bir olayın gerçekleşmesi kendinden önceki olayın gerçekleşmesine bağlıdır. (Birlilik)
- * Yani Çok yönlü gelişim vardır.
- * Amaç; öğrencinin kendini gerçekleştirilmesine bağlıdır, hızlı öğrenme vardır.
- * Hızlı okuma teknikleri, hafıza geliştirme teknikleri, not tutma, beyin temelli ve Göklu zeka kuramı da vardır.

BEYİN TEMELLİ ÖĞRENME

Bilginin zihinde işleyişi

- * Beynin yapısından ve işleyişinden bahsederse beyin temelli dir.
- * Beyin paralel bir işlemcidir. (Kadınlar)
- * Beyin fizyolojik bir yapıya sahiptir. (Hastalık, stres, açlık vb nedenlerden etkilenir)
- * Beyin bedene hükmeder. (Rol oynama, drama, eğitsel oyunlar)
- * Beyin tektir.
- * Göklu zeka vardır.

GÖKLU ZEKA (GARDNER)

- * Bireysel farklılıklar dikkate alınarak farklı yöntem ve teknikler kullanılır.
- * Geleneksel anlayışa göre zeka doğuştan gelir, sabittir değiştirilemez.
- * Çağdaş anlayışta ise doğuştan gelmez sabit değildir, değiştirilebilir.
- * Baskın olmayan zekanın geliştirilmesi amaçlanır.

Zekalar;

Sözel / Dilsel Zeka: Şiir, kompozisyon, tartışmalar

Matematiksel / Mantıksal Zeka: Problem çözme, örnek olay, balık kılacağı

Doğacı Zeka: Hayvan, bitkiseverler

Müziksel / Ritmiksel Zeka: Müzik dersleri, şarkıcı, müzisyen

Uzamsal / Görsel Zeka: 3 boyutlu resimler, şekiller, grafikler, mimar

Kinestetik / Bedensel Zeka: Psikomotor beceriler, dansçı, tiyatrocu

İçsel / Özcedönük Zeka: Kendi öğrenmelerin sorumluluğunu alır, bireysel çalışır, mucit, filozof

Sosyal / Kişilerarası Zeka: Empati, etkili iletişim.